

der fra flere Sider er udtalt, nemlig at man skulde lade hele Paragraphen falde bort, og altsaa dermed forlade Vigning paa Hartkorn, har staaet for mig som Noget, jeg ogsaa vilde stræbe efter at see gennemført. Jeg er enig med de ærede Medlemmer, der have udtalt sig imod det større Arbejde, som derved fordres til Gjemmemspørelsen af denne Lov, uden nogenformhelst Nytte med Hensyn til selve Virkeligheden. Det medfører for hver enkelt Hartkornsbruger den Uleilighed, at han skal betale sit Bidrag paa to forskjellige Steder, nemlig en Deel deraf paa Amtstuen og en Deel hjemme i Communen, og det medfører den Uleilighed for Communalbestyrelserne, at de skulle foretage disse forskjellige Beregninger, medens de ved en ubelukkende Indtægtsstat kun have den ene Beregning at foretage. Jeg skal imidlertid ikke udbrede mig videre om dette Spørgsmaal, da saamange ærede Talere allerede tilstrækkelig have godtgjort det Overflødige og Unyttige i at beholde Vigning paa Hartkornet; men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at naar man opgiver denne Bestatningsmaade, bortfalder ogsaa det Spørgsmaal, der er reist med Hensyn til Fordeelingen af Skatten mellem Fæstere og Ciere af Fæstejorder. Jeg kan ikke tiltræde den Dom, der af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 3die Valgtreds (Fommesbeck) er fældet over denne Bestemmelse i Loven; jeg siger, at det ingenlunde er uretfærdigt, at man, hvor der er Tale om en Hartkornsskat, saaledes som skeet er, paalægger Cieren en Deel deraf; men en saadan Bestemmelse hører aldeles ikke hjemme i denne Lov, og den er i Reglen ikke kommen vedkommende Fæstere tilgode. Der er enkelte Tilfælde, hvori den er kommet dem tilgode, nemlig hvor den fulde Hartkornsskat vilde have overstegtet den Indtægtsstat, hvortil Fæstere er ansat i Communen, altsaa hvor han skulde have betalt den fulde Hartkornsskat uden at faae nogen Godtgjørelse, uagtet hans Indtægtsstat i det Hele blev mindre. I saa Tilfælde kommer han ikke til at betale det Overflødende; thi naar der kun regnes $\frac{2}{5}$ af Hartkornsskatten for ham, vil dette ikke løbe op til, hvad han efter den samlede Indtægt skulde betale; men udenfor dette Tilfælde vil den her omhandlede Bestemmelse ikke være ham til den

allerringeste Nytte. Imidlertid vil, som sagt, ogsaa dette Spørgsmaal forsvinde, naar man forlader Hartkornsskatten, og det er en af de Grunde, der tilligemed de øvrige taler derfor. — Der er talt om, at der er fremkommet et uretfærdigt Resultat derved, at mange Godseiere kunde komme til at betale en heel Deel mere i Hartkornsskat, end de skulde svare efter deres Indtægt, og jeg vilde kunne forstaae denne Anse, dersom man ikke blot havde sagt, at dette var uretfærdigt med Hensyn til Godseierne, men at det i Almindelighed var uretfærdigt at opkræve det fulde Hartkornsbidrag hos alle dem, som efter deres Skatteindtægt ikke kunde komme til at svare et saa stort Beløb; men derimod maa jeg ansee denne Betragtning for urigtig, naar den alene skal gjælde Godseierne. Hvad er nemlig Grunden til, at dette Spørgsmaal er saa fremtrædende med Hensyn til Godseieren? Det er den, at han eier saa overordentlig meget Hartkorn; derfor bliver Forskjellen i Skatten for hans Vedkommende mere iøjensfaldende. Naar man tænker sig en større Gaardeier, der har endeel Hartkorn, men hvis Indtægtsstat ikke fuldt vilde beløbe sig til det, han maa betale i Hartkornsskat, saa er imidlertid den samme Uretfærdighed tilstede, enten han er Godseier eller ikke. Ved den nye Bestemmelse, der findes i Lovudkastets § 5, 4de Stykke, er der forsøgt i det enkelte Tilfælde at høre paa den Ubillighed, at en Mand kan komme til at betale mere i Hartkornsskat, end han efter sit Indtægtsbeløb er pligtig at svare; men denne Bestemmelse afhjælper kun Ulempen for Enkelte, medens den vedbliver at bestaae for alle Andre, der kunne have samme Ret til at vente den hævet. Naar denne Ulempe fuldstændig skulde afhjælpes, maatte der i Loven indsættes en almindelig Bestemmelse om, at Enhver, der har betalt Mere i Krigsskat af Hartkornet, end han efter sin samlede Indtægt er pligtig at betale, skal have det Overflødende tilbagebetalt, men, som sagt, dersom man forlader Hartkornsskatten, kommer man ogsaa ud over denne Ulempe. — Den Forandring, der er foretaget i § 4, at Halvdelen af den paa hver Amtsradsreds faldende Sum skal fordeles af Amtsradet mellem de under Kredsen hørende Communer,